

‘*Zwarte Stalker* gaat over onze existentie en de confrontatie met de dood. Het boek beschrijft de complexiteit van het rouwen bij het verlies van een dierbare geliefde. Het is een dans tussen verbinden, verraad en loslaten. Een boek over spiritualiteit en de harde werkelijkheid. Met hart en nieren gevormd en verbonden met ontroerende poëzie, vaart het naar de onderwereld en keert weer terug naar het nu. Kortom: dit boek “vaart-wel”.’

– Bruno Van den Bosch, medeoprichter van
de Educatieve Academie vzw

Mies Mertens

Zwarte Stalker

*Bewustzijnsontwikkeling
over leven en dood*

Witsand Uitgevers

Inhoud

Inleiding	5
Deel 1. Schipper, mag ik overvaren?	15
Deel 2. Soulmate elegie	61
Deel 3. Reisverslag bewustzijnsontwikkeling	193
15 maart 1980 - 15 maart 2007	195
15 maart 2007 - 25 juni 2021	223
Nawoord	241
Bijlagen	243
1. Geneeskunde of heling?	243
2. Grote helpers, kleine helpers	249
3. Noem mij, bevestig mijn bestaan...	255
Begrippen	260
Dank	267
Bronnen	269

Een boek van Witsand Uitgevers

www.witsand.be
Ertbrandstraat 256
2950 Kapellen
info@witsand.be

Mies Mertens
mertensmies@gmail.com

© Mies Mertens en Witsand Uitgevers, 2022
D/2022/12.051/2 – NUR 749 – ISBN 978 94 9201 150 3
Boekverzorging: Castles & Sand
Omslagillustratie: Hilde Vleugels, *Chaosfluisteraar 12*
Auteursfoto: Danièle Gardyn

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij op papier, in fotokopie, mechanisch, elektronisch of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inleiding

Aad guray nameh
Jugaad guray nameh
Sat guray nameh
Siri guru devay nameh

(Deva Premal)

Geachte, beste, lieve lezer,

Het verhaal dat voor je ligt is mijn verhaal. Het begon bij mijn geboorte en is nog niet helemaal verteld. De datum van het einde van mijn reis op aarde is nog verborgen en hoewel ik daar wel benieuwd naar ben, ga ik er niet naar op zoek. Mijn leven is een geschenk en ik geniet ervan, niet alle dagen, maar toch...

Dit is mijn verhaal over de grootste leerschool in mijn leven: geboren worden en sterven. De weg van de Ziel. Ik werd als klein meisje al geconfronteerd met de dood omdat die in mijn jonge jaren nog niet werd weggestopt. Overlijden en opgebaard worden gebeurden in die tijd veel meer thuis dan in ziekenhuizen en mortuaria, kinderen werden in dat hele proces meegenomen. Mijn beide ouders zijn thuis overleden. Dat was hun wens en als hun kroost zijn we blij dat die wens in vervulling is gegaan. We hebben met z'n allen intensief voor mijn vader gezorgd. Zijn ziekte bereidde ons voor op zijn dood in 2004.

Mijn moeder overleed in januari 2009, heel onverwachts. Ze werd 's ochtends dood in haar gemakkelijke stoel aangetroffen door buurman Jos, die ongerust werd omdat de rolluiken naar beneden bleven. Haar overlijden was na de eerste shock een diepgaande ervaring. Een ervaring die ons als broers, zussen en kleinkinderen opnieuw sterk verbonden heeft met elkaar. We hebben haar lichaam thuis opgebaard en haar met eerbied en boordevol liefde uitgeleide gedaan, net zoals we dat voor ons vader hadden gedaan.

Ook nu onze familie is uitgegroeid tot een oudere, stevig gewortelde boom, blijven we elkaar ontmoeten. Niet meer onder de notenboom in Haag 76, niet meer altijd met de hele bende. Maar als zich bij iemand iets aandient, zoals een geboorte, een ziekenhuisopname, een verhuizing..., dan sluiten onze rangen. Ook als de dood langskomt. Dan zijn we er voor elkaar, ieder op zijn of haar manier. Met soep, door de was en de strijk over te nemen, aanwezig te zijn, een telefoontje te plegen, de koppen bij elkaar te steken en een planning te maken om ondersteuning te bieden. Zorg dragen voor elkaar is een fundament geweest in onze opvoeding, net zoals de wetenschap dat je geboorte moet verwelkomen en de dood niet moet ontkennen of ervoor op de vlucht moet gaan. Dat een afscheidsviering ook een feest mag zijn. Als familie zijn we voor deze wetenschap collectief geslaagd, cum laude! Jullie zijn allemaal geslaagd, zou mijn vader zeggen.

De ziekte en de dood van mijn liefste zijn in die leerschool voor mij de moeilijkste jaren geweest. Toen ik haar voor het eerst ontmoette, bij de ingangsproof in de hogeschool, had ik het gevoel dat ik haar al kende. Dag Christine Lafaille! Ik zie je nog zitten op de leuning van een bank: spijkerbroek, blauw jasje, een pakje Drum-tabak in je borstzakje. Dikke hardos, onderzoekende blik. 'Met haar wil ik

bevriend worden,' dacht ik. Het werd veel meer dan dat. Ook al had ik, na onze eerste kus na een fuif en dus een beetje dronken, nog drie jaar nodig om de stap te zetten naar een relatie. 'Als je nu een jongen was geweest, ja, dan zeker!' Maar ze was een meisje, een mooie meid bovendien, die mij de tijd gaf om mijn angst om anders te zijn te overwinnen, te voelen dat onze vriendschap liefde was, dat er nog méér was, véél meer dan wat ik had gezocht in een paar korte relaties met jongens maar nooit had gevonden. Zij was mijn soulmate, mijn tweelingziel. Ze is dat nog steeds, ondanks het feit dat de tijd zonder haar steeds sneller verstrijkt. De helft van de achtentwintig jaar dat we samen zijn geweest, leef ik al alleen verder. Weduwe. Zo'n lelijk woord vind ik dat: o wee en duwen. Duwen waartegen? En hoe hard? Maar een ander woord voor deze status heb ik nog steeds niet gevonden.

Andere taal wel, en dat is dit boek geworden. Ik heb er heel lang over gedaan. Ik heb jaren niets geschreven. Omdat na haar dood opnieuw een plaats in de wereld vinden een heel moeilijke opdracht was. Het grootste deel van dit boek schreef ik in de eerste maanden na haar dood. Het manuscript belandde in de lade want leven werd overleven. Omdat ik ontdekte dat niet iedereen gezien en gevoeld had wat ik had gezien en gevoeld in de laatste maanden en minuten voor haar dood. Ik ben niet alleen getuige geweest van haar laatste adem, ik ben meegereisd naar de overkant, ik heb de poorten van de hemel gezien en ben daar nog een tijdje gebleven. 'Poorten van de hemel' is een christelijke term, het is taal die de lading van deze ervaring niet dekt. Elk woord en elke poging tot expressie schieten tekort. Nog steeds. Mogen en kunnen meereizen tot daar is de meest existentiële ervaring geweest in mijn leven tot nu toe. Ook de meest mystieke ervaring, voorbij de 'normale' menselijke perceptie, ver voorbij de taal van elke dag.

De vervreemding en het isolement waarin ik terecht kwam waren bij tijden ondraaglijk. Ook mijn misnoegde wachten op een

soort van ‘return on investment’. Ik had drie maanden voor haar dood op mijn toenmalige werk mijn ontslag bemiddeld en ook gekregen. De ontslagvergoeding stelde me in staat voor haar te zorgen en na haar dood nog bijna een jaar thuis te kunnen blijven. Rouwen vraagt tijd, veel meer dan de tien dagen die je van je werkgever krijgt. Een geluksvogel was ik. Maar een geluksvogel van wie de vleugels gekortwiekt werden tot op het bot. Ik ben in mijn loopbaan vaak veranderd van werk, uit eigen keuze, omdat ik iets anders wilde, of na een ontslag, omdat ik nogal eens botste met beheerders, overtuigingen, meningsverschillen. Maar zag ik een interessante advertentie voor een nieuwe baan, altijd voor een leidinggevende functie, dan volgde op mijn sollicitatiebrief altijd een uitnodiging voor een gesprek. Als ik de baan écht wilde, kreeg ik die ook. Zoveel zelfvertrouwen had ik in die tijd. En met de combinatie van mijn praktijk als psychotherapeute erbij werkte ik weliswaar heel hard, maar kreeg ook veel voldoening. En aanzien in de wereld van de hulpverlening. In die wereld telde ik mee en was ik iemand.

Na een aantal sollicitaties in diezelfde wereld kreeg ik nu plotseling het gevoel dat ik niemand meer was. Ik werd nog weleens uitgenodigd voor een gesprek maar niet meer in dienst genomen. Was vierenvijftig jaar te oud? Lag het aan mijn veel te rommelige curriculum? Mijn persoonlijkheid? Sommige sollicitatiegesprekken waren ronduit traumatisch. De zachte sector is eveneens keihard. Ik legde mijn lat steeds lager omdat het peil van mijn bankrekening ook steeds lager stond. En het overlevingspensioen waarop ik recht had was absoluut ontoereikend voor mijn studerende kinderen en mezelf. Ik was altijd al zuinig geweest met geld, maar nu leerde ik elke vijftig cent omdraaien.

De lat kwam te liggen op tien euro bruto per uur. En dat moest eerst nog onderhandeld worden want het uurloon voor een kin-der-meisje-aan-huis was toen zeven en een halve euro. Bruto. Vier

maanden, elke middag van kwart voor drie tot kwart voor zeven, zorgen voor twee kindjes bij zelfstandigen. Lieve kindjes, dat wel, maar onderweg ernaartoe of ervandaan moest ik soms overgeven van ellende. Daarna was ik vier maanden opvoedster in een organisatie waar ik in vroegere tijden, vanuit mijn praktijk, een team in crisis succesvol had gecoacht. Een vlindercontract om in meerdere teams en in verscheidene huizen in te vallen voor collega's die overuren of vakantie moesten opnemen. Nachtwerk. De ochtendshift. De avondshift. Met gemotiveerde en sympathieke collega's, maar als vlinder kom je overal en hoor je nergens echt bij. Eén team was opgebrand en ik had niet voldoende huid om me daartegen te beschermen. Maar het werd goed betaald: van kindermeisje naar opvoedster is op de ladder een sport naar boven.

Mijn praktijk weer opstarten dan? Ik was altijd al slecht in cliënten werven. De meeste kwamen via mond-tot-mondreclame of met de hulp van een paar verwijzers. Ik had meestal genoeg werk en als dat niet zo was, genoot ik van de tijd die vrijkwam. Ik probeerde, zag een paar cliënten, maar ze haakten snel af en dat was terecht. Ik voelde geen geduld en geen inspiratie en ergerde me aan het gebrek aan inzicht dat ze tentoonspreidden. Niet echt de basishouding die dit werk vereist. De psychotherapeute in mij was ook dood. Voor altijd, dacht ik.

Via een tip van een collega in mijn laatste 'echte' baan als stafmedewerker kwam ik terecht bij Geneeskunde voor het Volk in Deurne. Een vacature als onthaalmedewerker. Ik kreeg de baan. Tijdelijk, dacht ik. Tot ik weer aangesterkt ben. De tijdelijke baan heeft zes jaar geduurd. Met ups en downs. Ups omdat ik in een dynamische, geëngageerde organisatie terecht was gekomen. Gratis geneeskunde sloot aan bij mijn visie op gezondheidszorg. De ideologie van de Partij van de Arbeid sloot op veel vlakken aan bij het wereldbeeld van de arbeidersdochter die ik nog steeds ben. Zowel in het medische team als in het administratieve en logistieke team

werkten er heel fijne mensen, met wie ik goed kon opschieten. Ook met de meeste patiënten in de wachtzaal was dat het geval. Het was leuk om mensen met hun naam te begroeten, fijn als ze aan de balie kwamen, ‘dag Mies’ zeiden en nog even bleven hangen voor een praatje. En met sommige collega’s, leeftijdgenoten van mijn kinderen, was er zoveel lol te beleven dat ik soms langer bleef werken dan nodig was. En nadien ging ik nog met de feestbeesten op café. Ik kreeg er het gevoel dat ik weer iemand was en verwelkomde dat gretig. Ik was daar iemand, maar in werkelijkheid was ik maar een stukje van die iemand, soms zelfs maar een heel klein stukje. Want een groot deel van mezelf stond in de coulissen van het schouwspel dat het leven is, zowel tijdens de werkuren als daarbuiten. Zo voelde ik dat. Ik kon me niet altijd vinden in de vorm die volgde op het ideologische discours. Het gezondheidscentrum is ook een politiek centrum, patiënten zijn potentiële kiezers en worden ook zo benaderd. Medewerkers worden uitgenodigd om militant te zijn voor de partij. Er was politieke vorming in de teamvergadering, engagement bij acties, aanwezigheid op betogingen, elke patiënt werd om een handtekening gevraagd voor een petitie. Ik deed dat niet altijd. Een jonge en nog onervaren medewerker deed het wel, ook aan een patiënte die met betraande ogen uit de consultatieruimte kwam. ‘Het moet,’ zei hij. Hij had haar tranen niet gezien. Hij was dan ook geen hulpverlener, ik was dat wel. Was ik ik dat wel? Was ik het ooit geweest?

Hoewel het werk als onthaalmedewerker best fijn was, verveelde ik me vaak te pletter. Omdat er voor mij, na de inwerktijd, geen uitdaging was. Ik kreeg die niet, ook niet als ik erom vroeg. Op één enkele keer na, toen ik een proces mocht begeleiden waardoor de medische en logistieke teams beter gingen communiceren en samenwerken met elkaar. Voor dat stukje werk kreeg ik van iedereen veel waardering en een dikke pluim van dokter en politicus Dirk Van Duppen himself. Daar was ik heel trots op want ik voelde veel

respect voor zijn intelligentie en zijn engagement: ‘Als je niet leeft zoals je denkt, ga je denken zoals je leeft.’ Ik herkende het helemaal maar toch werd ik geen militant. Ik ging niet mee om stemmen te werven op de markten of naar betogingen, ik kon me in die periode amper handhaven in een kleine groep mensen, laat staan in een massa. Daarvoor was mijn huid nog steeds te dun. Ik verzon er in het begin telkens een excuus voor, later niet meer, er werd toch nooit naar een reden voor mijn weigering gevraagd. Ik was dus wel een gewaardeerde onthaalmedewerker, maar geen militant. De uitdagingen en promoties gingen naar de militanten en mijn bore-out werd steeds massiever. Zodat ik bijna wekelijks recht van het werk naar de praktijk van therapeute Rita reed, die mij steunde en troostte en mee op zoek ging naar manieren om uit de coulissen te komen. Zij bleef daar vertrouwen over uitspreken, ik voelde dat meestal niet. Maar de sessies hielpen me wel, vooral omdat ze me bleef aanspreken als collega-psychotherapeute, op mijn identiteit en mijn kracht. Dan lichtte mijn ziel op en warmde mijn hart. De krop in mijn keel werd dan zachter. We lachten ook vaak, ons gevoel voor humor matchte helemaal. Maar één keer moest ik vreselijk huilen, toen ik haar vertelde dat ik die middag de vergaderzaal had klaargezet voor het medische team. Een vormingssessie over palliatieve zorg en stervensbegeleiding door een externe deskundige. Ik zei dat ik jaloers was, dat ik in plaats van het onthaalwerk liever die vorming had bijgewoond. ‘Of die vorming had gegeven,’ zei ze. Met een punt achter die zin, geen vraagteken. Ik meldde mij de volgende dag ziek op het werk omdat ik barstende hoofdpijn en niet voldoende make-up in huis had om de sporen van mijn zee aan gestorte tranen te verbergen.

Behalve in de stoel van cliënte moest ik, om de stap naar verandering te wagen, ook nog op een berg gaan zitten. Letterlijk. In 2014 vroeg vriendin Myriam of ik mee wilde gaan op reis. Naar China. We kwamen er in een dorpje terecht waar nog geen tien

Europeanen waren geweest. We werden er uitgenodigd om met het hele dorp een huwelijk mee te vieren. We zagen er van een eerbiedige afstand hoe de sjamaan en het dorpshoofd een begrafenisstoet de bergen inleidden. We trokken er verder met een gids, bevoeren de rivier en maakten een tocht door de uitlopers van de Himalaya. De schoonheid van de natuur was zo overweldigend dat ik het vaak niet kon vatten. Ik kwam weer in contact met de weidheid van het leven, ook van dat van mij. Ik voelde opnieuw rust, liefde, ontroering, verbinding en vertrouwen. Ik voelde weer mezelf. Bovenop die berg zei ik dat ik, zodra we thuis zouden zijn, ontslag zou nemen bij Geneeskunde voor het Volk. 'Eindelijk,' zei de vrouw die sinds het eerste weekend van de therapieopleiding een hartsvriendin is. 'Eindelijk Mies, ik dacht al, wanneer gaat ze dat nu eens hardop zeggen?'

Ik nam ontslag in het jaar waarin ik zestig werd. Vervroegd met pensioen dus, én met een onvoltooide loopbaan, dat smaakte bij momenten bitter, waardoor ik weer hele periodes op de dool ging. Toch vond ik opnieuw de weg naar stilte, meditatie en hernieuwd bewustzijn. De weg werd mij gewezen doordat ik dicht aanwezig mocht zijn bij de geboorte van onze lieve kleine Josse, en een goede twee jaar later ook bij zijn plotselinge dood. Geboorte en dood. Existentie en mysterie. Het is het verhaal van de ziel.

Ik raakte opnieuw op de dool, zoekend naar verbinding en taal. Ging nog eens in therapie. Ondernam nog eens een tocht naar een berg, in Sri Lanka deze keer, voor een tiendaagse retraite en met reisplannen voor drie weken. Het coronavirus deed me na minder dan een week halsoverkop terugkeren.

De lockdown omwille van corona bracht ook voor mij vertragen en letterlijk stilstaan met zich mee. Er was tijd om te blijven speuren naar wat ik te doen heb met de rest van mijn leven. Ik herlas en herschreef mijn verhaal. Schrijven is voor mij de beste manier om in contact te komen met mijn hoger bewustzijn. En, daardoorheen,

met Hoger Bewustzijn. Het is een krachtig proces, dat tegelijk zo broos is. Opnieuw had ik de steun van een psychotherapeute nodig omdat ik maar bleef blokkeren om mijn verhaal, wat ik geleerd had en ontwikkeld, in de wereld te zetten en te delen.

Ik deel mijn verhaal nu. Het is de opdracht die ik bij mijn geboorte kreeg, vanuit de trouw die ik aan mezelf verschuldigd ben. En aan mijn soulmate, mijn tweelingziel, mijn liefste.

Ik hoop dat het verhaal van mijn reis jou inspireert om je eigen verhaal te herlezen, misschien wel te herschrijven, wellicht te herbeleven. Misschien gaat dat gepaard met een krop in je keel en tranen in je ogen. Ook ik heb tijdens het herschrijven van dit boek veel tranen gelaten. Maar meer van ontroering dan van verdriet. Als een zacht stromend riviertje om over uit te kijken, heel ver...

Die inspiratie wens ik je van harte toe.

Goede reis!

Mies

(15 maart 2007 – 25 juni 2021)